

કીમિયાગર

અથવા

અપ-ટુ-ડેટ મવાલી

છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર

આપુલાલ બી. નાયક.

મૌલિક—મુંબઈ ગુજરાતી નાટક મંડળી.

ભારતભુવન થીએટર--અમદાવાદ.

આવૃત્તિ ૧ લી.

પ્રત ૩૦૦૦.

+34

(કોપીરાઇટના સર્વ હક્ક પ્રસિદ્ધ કરનારને સ્વાધીન છે)

સંવત્ ૧૯૮૬

ઈ.સ. ૧૯૨૯

મુદ્રા ૦-૪-૦

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય
અમદાવાદ
ગુજરાતી કૉપીરાઈટ-સંગ્રહ
૧૫૦૫૧

આ શુક ધી નેન એડવોકેટ પ્રીન્ટીંગ પ્રેસમાં વાડીલાલ બાપુભાલ સાહે
બાપી. ડે. નેશીંગલાઇની વાડીમાં, લીકાંટારોડ, અમદાવાદ.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક . ૧૫૦૫૧ વર્ગિક

પુસ્તકનું નામ ડીમિનનર

વિષય ૬- : ૨-૧

કીમિયાગર

અથવા

અપ-દુ-ડેટ-મવાલી

સંસ્કૃત

કુંડ સાર

અંક પહેલો

મંગલકારી ચરણ અને વસ્તુ સૂચન

પ્રવેશ પહેલો-વિકટોરીયા ગાર્ડન.

મુંબઈનો અપ-દુ-ડેટ મવાલી નાનું નાણાવટી પોતાના સાથીદારો
મીત્ર, પ્રુસર અને નંદુને બોળા લોકોને કમવાની કીમિયાનીયુક્તિ
સમજાવે છે અને તેમના ગયા પછી ફીમેલ ઓર્ડિંગદાઉસમાં
બચતી કાન્તાને પોતાના પ્યારમાં ફસાવી તેની પાસે સીધ
કરેલું પોકેટ છે તેનો ભેદ જાણવા નાનું નાણાવટી આવે
છે અને કાન્તાને બોળાવે છે, કાન્તા પોકેટ લેવા ઓર્ડિંગમાં
જાય છે, ત્યાં શ્રીપતરાયનો કાન્તાને ભેટો થાય છે પોકેટનો
ભેદ ખુલે છે અને પિતા પુત્રીની અચાનક પીછાણ થાય છે, અને
નાનું પરણેલો છે એની કાન્તાને જાણ થાય છે, શ્રીપતરાય જાય છે
નાનું આવે છે કાન્તા તેની સાથે વાત નહિ કરતાં ચીકણી આવી
જાય છે નાનું વહેંચાય છે.

પ્રવેશ બીજો—પોલીસ દરેશન.

નાનુ નાણાવટી શ્રીપતરાય દેસાઈને ફાવવા અને સીધ કરેલું પેકેટ મેળવવા પોલીસ ઇન્સ્પેક્ટર નરીમાનને ઉલટું સુલટું સમજાવવાનો પ્રયત્ન કરે છે, નરીમાન દાદ આપતો નથી નાનુ જવા માંડે છે પણ શ્રીપતરાયને ત્યાં આવતો જોઈ છપાઈ જાય છે, નરીમાન અને શ્રીપતરાય વચ્ચે રેસની બી ઊપર વાટા ધાટ થાય છે શીતુરી બાપજી નહિ કરવાની ધમકી આપી નરીમાન શ્રીપતરાયને મુંબઈ છોડી આત્મા જવાનો હુકમ કરે છે અને શ્રીપતરાયના જવા પછી આલ્ડ કોન્વીક્ટસ બેંક જુક તપાસે છે તેમાં આરોપી રામલાલના ચહેરા સાથે શ્રીપતરાયના ચહેરાનું મળતાપણ હોવાથી નરીમાન શક્તિ ચર્ધ નાનુને ટેલીફોન કરે છે, છપાઈને સાંભળતો નાનુ હાજર થાય છે અને શ્રીપતરાય પાસે એક સીધ કરેલું પેકેટ છે એવું સમજાવી નરીમાનને ઉશ્કેરે છે, કંઈક ગુમ બાગલ હશે એમ સમજી નરીમાન શ્રીપતરાયના નામનું પૌરંટ લેવા જાય છે.

પ્રવેશ ત્રીજો—સોનેરી ટાળીની અધારી ગુફા.

નાનુ નાણાવટી સિદ્ધના સ્વામમાં ભોળા લોકોને ઠગવાનું કાવતુ કરે છે. રૂપીઆ દસની નોટમાંથી સોની અને સોની નોટમાંથી હજારની નોટ બનાવવાની કીમિયાની વાતોથી ભોળવાઈ કેટલાક માણસો બનાવટી સિદ્ધનો ચમત્કાર જોવા અને વચર મહેનતનો પૈસો મેળવવા આવે છે અને નાનુ નાણાવટીના સિદ્ધના આડંબરમાં અંજાય છે એ નવા શીકારોમાં સપડાએલા અદી અડાજનીઆને રૂપીઆ સોની નોટની એક હજારની નોટ નાનુ આપે છે અને તેની પાછળ પોતાના બદમાસ સાથી મીનુને ખીસ્તુ કાતરી રૂપીઆ એક હજાર લઈ આવવા મોકલે છે, રસિક નામના મળતીયાની સોજતમાં

સપ્તઅક્ષરો બોળા ખનીક કુવાન રમણલાલ નાનુના કામિયાની વાતોથી બોળવાઈ રૂપીઆ પચાસ હજાર મુઆવી બેઠો છે. તે આજે પોતાની કમીના દામીના વેચી તેની ચાંદીની પાટો લઈ તેનું સોનું કરાવવા આવે છે, કારણ કે કામિયાના પ્રયોગમાં નોટો બળી જાય છે એમ કહી નાનુ નાણાવટીએ એ રૂપીઆ પચાસ હજાર હજમ કર્યા હતા. ચાંદીનું સોનું કરાવવા આવેલો રમણ બદમાસ નાનુની ચાલાકીથી પૂરેપૂરો પાપમાલ થાય છે.

પ્રવેશ ચોથો—રસ્તો.

રૂપીઆ સોની નોટના એક હજાર કરી ઘેર જતા અદી અડા-જનીયાનું મીનું ખીસ્સુ કાતરી લે છે, અદી ગભરાઇને જૂમરાણુ મચાવી મૂકે છે, ગડબડ સાંભળી ગોવા આપસ ફેકટરીના માલિક શ્રીપતરાય દેસાઈ ત્યાં આવે છે ને અરદેશરને નીતિનો માર્ગ બતાવી તેની દયાખાંદ રૂપીઆ સો ધીરે છે તે પછી બદમાસ મીનું ખીસ્સુ કાપી લઈ લે છે અને ખુશ્કની સાથે બોળા ડરપોક અદીને મદદ કરવાને બહાને તેના શેઠની તીજેરી લૂંટવા જાય છે.

પ્રવેશ પાંચમો—રમણલાલનું મકાન.

રમણની પત્ની રમા રમણને રસિકની સોબત છોડી દેવા સમજાવે છે બોળા દિલનો રમણ રસિકને સન્નિમત્ર માને છે, ત્યાં રમણને પાપમાલ કરનાર રસિક તેના ખરા સ્વરૂપમાં બહાર થાય છે, રમા તેને ધિક્કારી પકા મરાવી બરબહાર કઢાવી મૂકે છે, રમણ મુસ્તમાઈ રસિકની પાછળ પીસ્તોલ લઈને જાય છે.

પ્રવેશ છઠો—રસિકલાલનો બંગલો.

મીનું, ખુશ્ક અદી સાથે બદમાસ દુસરી નાનુ નાણાવટીની મદદથી તીજેરી લૂંટે છે ત્યાં રમણ રસિકપર વેરલેવા આવે છે નાનુ તેને મારી બેઠોલ કરે છે અને સાંભળી રસિક આવે છે.

રક્તબકમાં નાનુ રસિકનું ખૂન કરે છે અને રમણ પાસે પીસ્તોલ મૂકી અદીને લઇ નાસી જાય છે. આ દરમ્યાન અદી ફોલો લાઇટથી આ પ્રસંગનો ફોટો પાડી લે છે, રમણ શુદ્ધિમાં આવતાં રસિકનું ખૂન થએલું જાણ ગભરાય છે અને પોલીસને આવતી જોઈ નાસી જાય છે, પોલીસ ઇન્સ્પેક્ટર નરીમાન આવી તપાસ કરે છે, રમણની પીસ્તોલ પકડાય છે.

પ્રવેશ સાતમે—રમણનું મકાન.

રમણ ગભરાટમાં દાખલ થાય છે રમાને ગધી હકીકત જણાવે છે અને રમાની સલાહથી પોતાના પર ખુનનો આરોપદોષથી ગોવા નાસી જાય છે. નરીમાન આવી ઘરની જડની લે છે ને ઘરમાં પડેલું ટાઇમટેબલ તપાસતાં ગોવે જતી સ્ટીમરની નીચે લાલમર્દો જોઇ રમણને પકડવા અંદર પર જાય છે.

પ્રવેશ આઠમે—નાનુ નાણાવટીનું મકાન.

સોનેરી ટાળીમાં સપડાએલો અદી શ્રીપતરાયને નાનુની લાલ જાણ સમજાવી ગોવે નસાડી મૂકે છે, નાનુની સ્ત્રી નિર્મળા સાથે કાન્તાને મેળાપ થાય છે નિર્મળાની દુઃખી હાલત જોઇ કાન્તા નાનુને ધમકાવે છે નાનુ નિર્મળા પર ગુસ્સે થઇ પીસ્તોલ ફાડે છે કાન્તા વચ્ચે પડવાથી ધાયલ થાય છે, નરીમાન ત્યાં આવે છે નાનુ કાન્તાના ખૂની તરીકે શ્રીપતરાયને જાણખારી નરીમાનને તેની પાછળ દોડાવે છે, અંતે ધાયલ થયેલી કાન્તાને સોનેરી ટાળીના બોયિરામાં લપાડી જાય છે.

(દુબલો)

અંક બીજો

પ્રવેશ પહેલો-ગોવાનો રસ્તો.

નાનુ નાણાવટીએ મોઢેલા બુથર, મીનુ શ્રીપતરાયની આતમી મેળવે છે અને ખોટી ગોવા બોટરીની ટીકીટા વેચી ખીસ્સાં ભરે છે તેમના ફંદામાં રમણલાલ જે રમેશ નામ ધરાવી ગોવા આપ્તસ ફેક્ટરીમાં નોકર રહ્યો છે તે ફસાય છે અને પાછળથી ટીકીટા ખોટી છે એમ જાણી ખુસરને બદલે બૂલથો શ્રીપતરાયનો હાથ પકડી તેમની પાસે ટીકીટાના પૈસા માગે છે. શ્રીપતરાય તેની સર્વ બીનાથી વાકેફ થઈ નીતિને માર્ગે જવા સલાહ આપે છે. પણ હાર્યો જુગારી બમણું રમે. એ સુનાતુસાર રમણ હરામનું નાણું મેળવવાનાં આવી ફાંદાં મારે છે.

પ્રવેશ બીજો-સોનેરી ટાંગીની યુદ્ધ.

એક વેશ્માની હાકરી મદિરાને નાનુ નાણાવટીએ પોતાનું હથીઆર બનાવી રાખી છે તેની સાથે વાતચીત કરે છે, ત્યાં મીનુના કમળથી શ્રીપતરાય ગોવામાં છે એમ જાણી. કેદ કરેલી કાન્તાને તેની આતમી આપવા કહે છે. કાન્તા જવાબ આપતી નથી, ત્યાં નાનુના માથુસો રમાને લપ્પને આવે છે. નાનુ રમાને રમણનો પત્તા આપવા દબાણ કરે છે. રમા જવાબ આપતી નથી તેથી તેને મારવા પીસ્તોલ ફાડે છે પણ પીસ્તોલ ખાલી હોવાથી બહાર થતો નથી ત્યાં બંદી આવી ખબર આપે છે કે પોલીસ બંધલા પર તમારી રાહ જુએ છે તેથી નાનુ, રમા અને કાન્તાને ચોરડીમાં પુરી માફનો જય છે, બંદી આજીવનની મદદથી કાન્તા, રમાનો છુટકારો થાય છે બંદી, કાન્તા પાસે પોતાનું ચોરાઈ ગયેલું નાટક સોંપી

આપણું એવી સરત કરાવે છે અને રસિકના ખૂનના ફેલેસ લાઇટ થી લીધેલા ફોટાને કામળ સમજી તેના ઉપર પોતાના નાટકનું નામ લખી કાન્તાને આપે છે.

પ્રવેશ ત્રીજો-ગોવા આધસ ફેક્ટરીની ઓફીસ.

શ્રીપતરાયનું ગોડડ રીફ્ટ વેચ ચોરી લોટરીની ટીકટો ખરીદવા માટે રમણ બડીઆજ વેચવા ગયેલો તે પોલીસના હાથે પકડાય છે પોલીસતેને શ્રીપતરાય પાસે લાવે છે શ્રીપતરાય ઉદારતા બતાવી તેને છોડાવે છે ત્યાં નરીમાન વૉરંટ લઇ આવે છે પણ એટલામાં આરો-પી પકડાયોનો મુંબઇ. સી. આઇ. ડીનો તાર મળવાથી શ્રીપતરાય ને કેદ નહિ કરતાં ચાલ્યો જાય છે. સોનેરી ટાળીની ગુફામાંથી છુટી થએલી કાન્તા ત્યાં આવે છે પિતા પુત્રીનો મેળાપ અને રમેશચંદ્ર નામથી રમણની કાન્તાને શ્રીપતરાયે કરાવેલી ઓળખાણ.

પ્રવેશ ચોથો-વિક્ટોરિયા ગાર્ડન.

ઉદવાડાના પેસ્તનજી પાપડીવાલા ધરડે ઘડપણુ આયડી પરણવા ની ઇંતેજરીમાં નાનુ નાણાવટીના સપાટામાં સપડાય છે, નાનુ મદિરાને “ મહેરાં ” બનાવી લાકડે માંકડુ વળગાડી પૈસા પડાવે છે.

પ્રવેશ પાંચમો-નાનુનો બંગલો.

ઑકસનમાં રમણનો બંગલો નાનુએ ખરીદ કર્યો તે સિરનામે રમા ઉપર રમણના આવેલા કામળની બાતમી નાનુ નરીમાનને આપે છે અને તેને પકડવા મોકલે છે. નાસી છૂટેલા અદી અને રમાને પકડવા નાનુ અદીનો લખેલો “બાંડો સાપ” નાટક ધર્મ ચુરત નાટક મંડળીને વેચે છે બાદ નાનુની ત્રીસમી વર્ષ ગાંઠના ઉત્સવમાં નાચ ગાન તાન ત્યાં એક સ્થાથી પોલીસ મારી પાછળ પડી છે એવી ખબર આપે છે નાનુ તેને છુપાવી પોલીસને શાપ આપે છે.

(દુબલો)

અંક ત્રીજો

પ્રવેશ પહેલો-ગોવા આઘસ ફેકરો.

રમેશ નામ રાખી યુત્ત રહેલા રમણ સાથે કાન્તાનું લગ્ન કરવાનો શ્રીપતરાય વિચાર કરી રમણને તે ખીના જણાવે છે રમાના પ્રેમી રમણની મુઝવણ, કાન્તા અહીના આપેલા ફાટાપરથી રમણ ને ઝાળખે છે રમણને પકડવા નરીમાન આવે છે પણ શ્રીપતરાય લેને રમેશ તરીકે ઝાળખતા હોવાથી જુખાનીમાં રમણ અહીં છેજ નહિ તેમજણાવે છે ત્યાર બાદ કાન્તાના ખૂન માટે કેદ પકડાએલા આરોપીને નિર્દોષ ઠરાવવા શ્રીપતરાય કાન્તા અને રમણનું મુંબઈ જવું

પ્રવેશ બીજો-પેસ્તનનું ઘર.

મદિરા (મહેરાં) મીનુની મદદથી પેસ્તનના ધરની માલ મીલકત લઈ નાસી જાય છે, પેસ્તન પાયમાલ થાય છે કીકલીની સલાહથી બદમાસનો પત્તો મેળવતા મુંબઈ જાય છે.

પ્રવેશ ત્રીજો-વિકટોરિયા ગાર્ડન.

“બાંડા સાપ” મળ્યો છે એવી જાહેર ખબર છપાવાથી કાન્તા અહી રમણ રમાની મુલાકાત થાય છે વાતચીતમાં રમણને ઝાળખી ટીટેક્ટીવ રમણને કેદ કરે છે રમાને કાન્તા દિલાસો આપે છે.

પ્રવેશ ચોથો-કવીન્સરોડ ના બંગલો.

મતલબ નગરનો નવાબ બની નાનું ઝવેરીઓ અને વેપારીઓ ને હમવાની માલ બાજી મલાવે છે પણ નરીમાનના સહજમાં સપ્તાય છે અને પોલીસને શાપ આપી નાસે છે, મીનુ, ખુશર અને મદિરા કેદ પકડાય છે.

પ્રવેશ પાંચમો-નિર્મળાનુ મકાન.

કાન્તા અને નિર્મળાનો મેળાપ પતિવ્રતા નિર્મળાની પતિ બ્રહ્મિત, નાસી આવેલા નાનુને સંતાકલ્પનો નિરધાર કાન્તાનુ વચ્ચે પડ્યું ત્યાં નરીમાન આવી નાનુને કદ કહે છે.

પ્રવેશ છઠ્ઠો-પ્રેસીડંસી મેજસ્ટ્રેટ કોર્ટ.

કાન્તાના ખૂનના આરોપમાં કદ પકડાયેલા શામલાલને શ્રીખ-તરાય ઉર્ફે રામલાલ દાગર અંધ મુક્ત કરાવે છે. પણ તે હર્ષ થેભો થાય છે ત્યાં સાક્ષીઓની જુખાનીથી નાનુ નાજુવટી ઉપર દૈયતને હમવાના તથા ખૂનના આરોપ પુરવાર થાય છે. બદમાશ નાનુ બદલાયેલો રંગ જોઈ આપધાત કરે છે.કીમાયાગર અપ-દુ-ડે મવાલી નાનુ નાજુવટીને તેના પાપજુ ફળ મળે છે.

ૐ શાન્તિ ! શાન્તિ !! શાન્તિ !!!

પાત્ર પરિચય

પુરુષ પાત્રો

નાનુ નાણાવટી—(કામિયામર અપ-ટુ-ડેટ મવાલી)
 રમણલાલ—મુંબઈનો શ્રીમંત મુવાન
 રસિકલાલ—રમણનો મિત્ર
 અરેશર અગ્રજનીચો—રસિકનો કથાઈ
 શ્રીપતરાય ઉર્ફે રામલાલ—ગોવા આપસ ફેક્ટરીના માલિક
 શામલાલ—રામલાલનો ભાઇ
 નરોમાન—પોલીસ ઇન્સપેક્ટર
 મીનુ
 ખુશક } સોનરી ટાળીના મેન્જર
 નંદુ
 પેસ્તનજી પાપડીવાલા—ઉદવાડનો ભોળો પારસી

સ્ત્રી પાત્રો

રમા—રમણની પત્ની
 કાન્તા—શ્રીપતરાયની પુત્રી
 નિર્મળા—નાનુની ધર્મપત્ની
 મહિરા—નાનુની રખાત વેશ્યા
 કીકલી—પેસ્તનજી ની નોકરડી

તકુઉપરાંત પોલીસ, હોદરા, ઝવેરીઓ, વેપારીઓ, મવાલીઓ, છત્રપદિ.

સ્થળ—મુંબઈ, અંધેરી, ઉદવાડા

સમય—વીસમી સદી

કીમિયાગર

અથવા

અપ-ટુ-ડેટ-મવાલી.

મંગલા ચરણ.

બાળાઓ—

૧

જય જય જગનાથ સ્વામિ પ્રુનિત પરમ પૂર્ણકામ,
શરણ રહીએ કરૂણાકર, આત્મનું અભિરામ રેતુ.
આપો સુયશ નટવર, આપ સકલ વિપદ્ હરણ;
શ્રેયસ્કર નાટ્ય સફલ, અજર અમર અગમ નિગમ,
સહુ જીવ વિરામ રે તું.

બાળાઓ—

૨

દિલમાં ના ડરે.

નિજ લાન બૂલે, મદ મોહ ફૂલે,
નીતિ ધર્મ તજે, મન મૂરખ માન.

અભિમાન ધરે.

દિલમાં.

પ્રભુ પયે પાણી પરહસ્તા

પ્રાપ્ત અમાપ અવનીમાં કરતા.

જીવન ધૂળ જગમાં કરે—

દિલમાં.

કંથનીયો—

૩

અમન અમનનાં ગુલશન ખીલ્યાં

લેવા સુવાસ—

કમ એલોંગ કમ એલોંગ વી વીલ ગો

ફાર એન્ડ અવે વેર ધ ફેરી લીવ્ઝ.

હાસ્યને ઉલ્લાસના જ્યાં જ્હાલા એ વિલાસ

છે રસ સસ—

રસિકદ્વદ્ અભિલાષ, છે વિલાસ—

પ્રિયકર પ્રીતિ પાસ—

લાઈ લાઈ લાઈ ઓલ ફ્રેન્ડઝ, હેવન્સી ખીંચ.

કાન્તા—

૪

સકલ સુધારસ ભરી સુહાયે

મનહર મીઠી પ્રિયતમ પ્રીતિ.

રસિક હૃદય રસધેલાં બને—

પ્રિયતમ પ્રિયકર પ્રેમ પરિમલ,

રસભર સુખકર શીતલ સ્નેહલ,

મમમન મુદ્ધર થાયે થાયે—

કાન્તા-નાનુ—

૫

રસભર મનહર પ્રિયવાગી, જ્હાલની વીણ.

રણુકાર હૃદય ડોલાવે

રસધાર રસિક રેલાવે

મસ્તાન બને મનડાં મીઠાં,

આ જ્હાલની વીણ.

પ્રેમ પ્રતિમા પ્રેમ ભરેલી, અધર અધર રસ અમૃતપાન—

પ્રિયકર પીયું નિશદિન પાશું દેશું દિલનાં દાન મીઠાં,

આ જ્હાલની વીણ.

રમા—

૬

ગોરે ગોરે મુખપર બેસર સોહે

ઝાર સોહે નયનન કજરારે,

સેંસકુલ બેંદી સોહે

કંઠમાલા ઉર

ઝાર સોહે મોતીયન ગજરારે—

રમા—

૭

પ્રણય પૂજરી પીયુ આપની હું દીનકિંકરી,

પૂજશ પાય દેવ આપના હું દીનકિંકરી;

હજર આપતો આવે છતાં ડરવું શાને ?

શિરે છે આપની છાયા તો સુખી દીનકિંકરી.

સુકાની આપ છો સંસાર સિન્ધુ તારનારા,

દયાળુ દેવ છો મારા હું તમારી દીનકિંકરી—

રમા—

૮

સુખ દુઃખમાં અબળા, સ્વામિની સાચી સાથીદાર

અમીરી ફકીરી છે દુનીયાની માયા,

ચડતીના ખોટા ચમકાર—

સ્વામિ સેવામાં છે સુખ સહુ સમાયાં

ભરપૂર ભર્યા છે બંડાર—

બુદ્ધિ વસેના કાયાથી છાયા,

મીનો સહારે ભરથાર—

નિર્મળા--

૯

ગમે તેવા છતાં આ રંકના આરાધ્ય દેવા.
 મને બહાલી સદા સંસારમાં છે સ્વામિ સેવા,
 ન ચાહું સુખનાં સાધન વળી વૈભવ વિદ્યાસો.
 જગત જંજળથી મારે નથી કંઈ લેવા દેવા,
 જીવન વિશ્રામ દ્વિધારામ પુરણ કામ મારા.
 પતિ બ્રહ્મા પતિ વિષ્ણુ પતિ દેવાધદેવા.

ઠા-તા--

૧૦

જહેરમાં લાવીશ તારી દમ બાજી,
 યુમાની નીચ પાજી રહ્યો શાને તુંગાજી ?
 સતી સુભાગી સ્ત્રીને સતાવે,
 અરે ધિક્કાર હોજો પ્રીટકાર.
 રંગ ઢંગમાં તું પૂરો મવાલી,
 નિરખી કુકર્મ તારાં પૂર્વજ રહ્યા છે લાજી.

અંક બીજો.

મીનુ—

૧૧

મહા પંડિત દૈવાચી રૈષા પહાનારા જોતીષવાલા.
હિમાલય પર્વત વરૂની આકાશ પન્થે ઉડોની હો આલા,
શનિચી વકનજર અસે મંગલ ધામી
ગુરૂલા ચંદ્ર બગોની નચેતી કામી
રવિ શશી જુળતા હોઈલ નામી
શુક્ર નસીબી અસેલ સ્વામિ
ત્યાચા પાર બેડા નસે બખેડા મોળે ધનાલા.

મહિરા—

૧૨

ભાવના ભરાય માફે હૈયું હરખાય,
જગાવે પ્રેમ જ્યોત પ્રિય આંખડી.
અધિરી થાય જોઈ જ્ઞાલમની વાટડી,
ઉજસ ઉરમાં અનેરા કંઈ થાય,
નચાવે નાચ નાચે પ્રિય આંખડી.
પ્રિયહર પ્રેમભરે રસિક હૃદય ઠરે,
અમીરસ સીંચે સીંચાય, રમેરગ રેલે રેલાય.
નચાવે નાચ નાચે પ્રિય આંખડી.

અહિંશ-નાતુ—

રીસાશેના રસિલી માનો માનો
ઉંહું છલુકાઈ છેટાં નવ રહીએ

તમે ધૂતારા કામણ કરનારા ઠગારા,
અમે મનડાની વાત કોને કહીએ,
રાખો સ્નેહની મીઠાશ.

વિમળ બ્રહ્મના વિલાસ— ઉંહું ઉંહું.
છલુકાઈ છેટાં નવ રહીએ.

બ્રહ્મથી વિનતિ કરે બ્રહ્મી કહે ઉંહું
શબ્દાર્થના સમજી શક્યો એથું હશે ઉંહું !
સમજવા સાહસ કરે ત્યાં એ નડે ઉંહું.
વિલાસની વચ્ચે જુઓ આવી પડે ઉંહું.

અહિંશ—

કેશનમાં ફક્કડ થઈ ફરવું, દુનીયામાં કોમથી ના ડરવું,
મરવું પડે તો મરવું પણ બસ પોત્રીશનમાં મરવું.
પેંટ કોટ બુટ રટોર્કીંગ પહેરી જન્ટલમેન થવાનું.
પ્લેઝર કરથું પાલવે જમને, હૂંઝીંગ માર્કેન ફરવાનું.

પેસ્તન—બુઢાપામાં બાસઠ વરસે મલી ફાંકડી નારી.

બનીટારે કાજ હું બેડાવું ઘોડાગારી.

સહાય કરશે સરજનહાર
 થાશે મારો બેડો પાર
 વાંદરામાં પાલી હીલ પર ફેરવીશ મોટરકાર.
 મોટરમાં બ્રાન્ડી થ્રીસ્ટાર સાથે એક માથુક ગુલઝાર.
 દહેર ઉડાવતાં અમને બેઠ હરકાઠ કરશે ચર્ચા.
 આ આદ્યો લખપતિનો દીકરો ને સાથે મીસ માહતાબ
 સહુ દોસ્તો મગરૂર થઈ પૂછશે કે અમને કહેા જનાબ.

કોરસ.

હુ વેરયુ વીથ લાસ્ટ નાઈટ,
 ઈટ વોઝેન્ચ્યોર સીરટર, ઈટ વોઝેન્ચ્યોર મા, હા-હા-હા.

હુ વેરયુ વીથ લાસ્ટ નાઈટ.

આહટ ઓફ ધી પેલ મુન લાઈટ,
 વીઆર ગોઇંગટુ ટેલચોર મીસીસ વેનયુ ગેટહોમ—

છોકરાઓ—

૧૬

હીલ મીલકર મનવાયે ખુશીયાં
 છલ બલસે ખુશ કરદે રસીયાં
 ખીલકર હમ કલીયાં.
 અયસ ઉડાયેયાં બનકર રંગ રલીયાં,
 ન્યુ બીખરે મોતીકી લડીયાંકે હમ હય કુલોંકી છડીયાં.
 અય શૌકીન શ્રીમાન, હરઆન હમ કુરબાન.
 અય મહેરબાન પૂરા હો તેરા બી અરમાન,
 તું હૈ શાનદાર આલીવિકાર આલીશાન.
 ફનાદો તેરા ચકબાલ જશાન ખુશ નિશાન.

અંક ત્રીજો.

મદિરા-પેસ્તાન—

૧૭

છોડો છોડો ન છોડો છબીલા છકેલા
 મારી નાજુક કમર બલખાય છે.
 હું છું જોબન મદમાતી લટકાળી મારી ચાલ.
 જનેજીગર આ જીગર ધવાય છે,
 મીઠી માથુક મસ્તાની બનાવી દિવાની
 મારા કાળજમાં કંઈક કંઈક થાય છે.
 રૂપ જોઈ દુનીયાં દિવાની થાય છે.
 એક બોસો આપો શું તકરાર કરોજી,
 વહાલા ખાનદાનનો જરા વિચાર કરોજી,
 કરું ખિદમત દિલદાર
 છોડો છોડો સરકાર
 ખીલી જોબન ફુલવાડી લૂંટાય છે,
 મારી આશા અધૂરી રહી જાય છે.

રમા--

૧૮

દુઃખ ક્યાં સુધી સહીએ આધાર એક તારો
 બળતાં જીગર અમારાં સંતાપ તાપ કારો

તોફાનમાં પડેલી ભવસાગરે કુબે છે
 સાચા થઈ સુકાની નૈયાં અમારી તારે
 ભૂલાં પડીને ભટક્યાં ભોળા અમે પ્રવાસી
 જીવન બચાવવાનો એકે રહ્યો ન આરો.

નવનુ—

૧૯

ડોલાવી જાણે તો રહેજે દુનીયાં આખી ડોલે
 વીસમી સદીનાં વઠેલાં વાજાં બેસુરાં બોલે
 પડતા ઉપર પાડુ મારે નબળાને દે ધક્કા
 ધધી ધાપો છોડી રમતા રખડુ પંચા છક્કા
 ઉપરનો ભપકો ભારી પણ છે ખીસ્સાના ખાલી
 આજકાલના જેન્ટલમેનો અપ દુડેટ મવાલી.

નિર્મળા—

૨૦

યુવાની દિવાની

બાન ભૂલવીને ભમાવે રે ગુમાની,
 જન જીવન વિષમય કરતી
 નીતિ ધર્મ કર્મ પરહરતી,
 મદમસ્ત મોહ મસ્તાની— યુવાની.

સુંદરી સતી ધર્મ સંભાળો.

પ્રિય પતિ પ્રેમને પાળો.

સુખ દુઃખ સમાન, ધરી દૈર્ય ધ્યાન,

નીતિ ધર્મ કર્મ નિહાળો, સંભાળો,

પતિ પ્રુનિત નામ, પ્રિય પુરુષ કામ—

છે સુખ સ્વર્ગ સંસારે.

નાથ નામથી નેહ લગાવી, પતિ પ્રેમને પાળો.

જાહેર અખર.

નીચે લખેલા પુસ્તકો યુગ્મક ગ્રન્થાગી નામક મંડળીનો નર્મ કુખર
કોષ ત્યાંથી રોકડી કોમને મળશે. વી. પી. થી મોકલવામાં આવશે નહીં.

૧ સૌભાગ્ય-સુદરી.	૩૮ દાગે હસરત
૨ વિક્રમ ચરિત્ર.	૩૯ નેક અનમ
૩ કામતા.	૪૦ જુગલ જુગારી.
૪ મધુ-બંધારી.	૪૧ નંદ બત્રીસી
૫ સુધા-ચંદ્ર.	૪૨ નવલશા હીરણ.
૬ રમેહ-સરિતા.	૪૩ ચંદ્રભાગા.
૭ મેધ-માલગી.	૪૪ વસત-પ્રભા.
૮ આનંદ-લક્ષ્મી.	૪૫ સગતનાં રંગ.
૯ પ્રતાપ-લક્ષ્મી.	૪૬ વિશ્વલીલા
૧૦ કુલીન-કાન્તા.	૪૭ નિલરમે કલંક.
૧૧ હરિશ્ચંદ્ર.	૪૮ કૃષ્ણ ચરિત્ર.
૧૨ કનક-તારા.	૪૯ દેવકન્યા.
૧૩ કુંદખાળા.	૫૦ નવલ-કુસુમ.
૧૪ ચંદા ૧૫ રાગ-મીઝ	૫૧ આનંદને ગુલ.
૧૬ મેવાકનો પ્રતાપીચંદ.	૫૨ રામ-રતન.
૧૭ કુન્દાની ભાગ્ય-પ્રકેત.	૫૩ શકુતલા.
૧૮ પ્રેમકળા.	૫૪ ભદ્રાભાગમની.
૧૯ માનસિંહ-અમયસિંહ.	૫૫ વિમળા.
૨૦ મુળરાજ મોલકી.	૫૬ મેસીલી હીરા.
૨૧ સુદર-ચેળી.	૫૭ શ્રી દેવી.
૨૨ રસીક-મંગી.	૫૮ કનક-કિશોરી.
૨૩ ખારિરદર.	૫૯ ગુમાન-તારા.
૨૪ રામ-ચરિત્ર.	૬૦ નામમતિ.
૨૫ નયરાજ.	૬૧ જહરી અંગુસ્તરો.
૨૬ પુષ્પસેન-પુષ્પાવતી.	૬૨ સૌભાગ્યનો સિંહ.
૨૭ વૃત્તિહાસતાર.	૬૩ સાગળ લક્ષ્મણા.
૨૮ તિલક કુમાર.	૬૪ મારત સંતાન.
૨૯ કરજી ઘેસો.	૬૫ વીર માનસિંહ.
૩૦ વીર મંડળ.	૬૬ મોહક મહિલ.
૩૧ મોહિની.	૬૭ કુમળી કળી.
૩૨ જહાંગીર શાહ મોહર.	૬૮ જાહાંગીર રંગ.
૩૩ અજબ કુમારો.	૬૯ સંજીવ પર્વત.
૩૪ નળ-દમયંતી.	૭૦ કોસલની કન્યા.
૩૫ લલિતા કુન્દસંક.	૭૧ કારમીરનું પ્રજ.
૩૬ લક્ષ્મણપતિનો રમણ.	૭૨ કુદરતનો ન્યાય
૩૭ સંજીવનો રંગ.	૭૩ રવામિલકિત.

